

АНАЛІЗ РИНКУ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Кошинець Маріанна Ігорівна, доцент кафедри фінансового права та фіскального адміністрування Національної академії внутрішніх справ, к.е.н.

Бразалук Максиміліан Юрійович, студент I курсу навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх

Євроінтеграція – стратегічний напрям розвитку України на сучасному етапі її державотворення. Він зумовлений багатьма факторами: спільна історія, культура, правова система, економічні відносини – усі сфери суспільно-політичного життя України органічно взаємодіють зі сферами суспільно-політичного життя європейських країн.

Правовою основою євроінтеграційного курсу України є ціла низка національних і міжнародних нормативно-правових актів, укладених між нашою державою та Європейським Союзом. Угода про Партнерство та Співробітництво від 16 червня 1994 року, Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу від 11 червня 1998 року. Одним із напрямів, визначених цією Стратегією є підтримка процесу демократичних і економічних перетворень в Україні [1, с.72, 75].

Втім одним із найбільш значущих нормативних документів, що регулює євроінтеграційні процеси є Угода про асоціацію між Україною та ЄС, яка 16 вересня 2014 року була синхронно ратифікована Верховною Радою України та Європейським Парламентом, і набула чинності 1 вересня 2017 року.

Угода декларує співробітництво в різних сферах, зокрема правовій та економічній. Однією з її цілей є гармонізація українського законодавства та законодавства ЄС. Це виражається в проведенні реформ у різних галузях права та економіки, в адаптації вітчизняних нормативно-правових актів до норм міжнародно-правових актів. Важливою складовою Угоди про асоціацію є Розділ V «Економічне та галузеве співробітництво», який визначає співробітництво у галузі управління державними фінансами, спрямовує на забезпечення розвитку бюджетної політики та

надійних систем внутрішнього контролю та зовнішнього аудиту, що базуються на міжнародних стандартах [2].

Тому дана тема є досить актуальною, адже прийняття Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», який прийшов на зміну Закону України «Про аудиторську діяльність», і є, власне, складовою імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Метою роботи є шляхом порівняльного аналізу Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та Закону України «Про аудиторську діяльність» зробити висновки про ефективність імплементації у сфері економіко-правових відносин, пов'язаних із фінансовою звітністю.

Новий закон був прийнятий 21 грудня 2017 року, а вступив у дію 1 жовтня 2018 року. Він визначає правові засади аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності та відносини, які виникають у процесі її провадження. Закон визначив нові правила аудиту фінансової звітності в Україні, налаштовані на законодавство Європейського союзу.

Відповідно до чинного законодавства, після закінчення аудиту фінансової звітності, головний документ, який видає аудитор, має назву аудиторський звіт. За попереднім законом аудитором видавався аудиторський висновок. Важливим є те, що новий закон визначає вимоги до складання аудиторського звіту та правила його підпису при проведенні аудиту.

Закон також визначив перелік неаудиторських послуг, закріпивши чіткі обмеження відносно одночасного надання послуг по обов'язковому аудиту та неаудиторських послуг.

З метою підвищення якості аудиторської діяльності, запроваджений новий порядок атестації аудиторів. Щоб стати аудитором, закон вимагає підтвердження особою високого рівня теоретичних знань і професійної компетентності. У зв'язку з цим, фізична особа повинна скласти відповідні кваліфікаційні іспити, а також проходити необхідну практичну підготовку із провадження аудиторської діяльності в аудиторській фірмі.

Кваліфікаційні іспити та іспити з теоретичних знань проводяться незалежними центрами оцінювання знань, які отримали відповідну акредитацію від комісії з атестації. Ця ж комісія визначає порядок складання іспитів і порядок проходження стажування.

Слід зауважити, що за складання іспиту особа повинна оплатити. Плата становить одну мінімальну заробітну плату.

Якщо усі вимоги виконані, особу вносять до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності [3]. Слід зазначити, що всі суб'єкти, що можуть проводити аудит фінансової звітності, за новим Законом вносяться в один Реєстр аудиторів. За старим законодавством їх вносили до п'яти реєстрів.

Якщо особа стала аудитором, вона зобов'язана безперервно підвищувати свої професійні навички.

Отже, аудитор за новими стандартами – висококваліфікований фахівець із відповідним практичним досвідом.

З метою підвищення ефективності контролю за здійсненням аудиторської діяльності, новий Закон передбачає функціонування двох контрольних органів – Аудиторської палати України та Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. Відповідно другий орган складається з двох відділів – Рада нагляду за аудиторською діяльністю та Інспекція із забезпечення якості [4]. Цей орган є відповідальним за здійснення суспільного нагляду за аудиторською діяльністю в Україні.

Законом передбачено, що утримання Аудиторської палати України та Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю покладається на аудиторів і аудиторські фірми.

Новий Закон визначив дисциплінарну відповідальність, яка застосовується до аудитора та аудиторської фірми. Крім того, Кодексом України про адміністративні правопорушення [5] передбачена відповідальність у разі порушення порядку оприлюднення фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності та ненадання аудитором інформації до Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю.

Отже, імплементація угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом – досить важливий процес, який охоплює в собі значну сферу суспільних відносин, зокрема й економіко-правову. Важливим кроком в імплементації стало прийняття Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Цей Закон установив нові вимоги до контролю якості, аудиторських звітів, визначив перелік неаудиторських послуг. Важливим нововведенням є закріплення вимог щодо професійної підготовки аудиторів. Крім вищезазначеного, нове законодавство – це ще один крок наближення українських законів до міжнародних економічних і правових стандартів.

Список використаних джерел:

1. Артёмов І.В. Український вимір європейської та євроатлантичної інтеграції: Навчальний посібник: У 2-х кн. – Ужгород: Ліра, 2008. – Кн. 1. (Серія "Євроінтеграція: український вимір". Вип. 11).
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#n2175.
3. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://zakon.rada.gov.ua / laws/show/2258-19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19).
4. Децюра С. Нові правила аудиту фінзвітності розпочнуть діяти з 01.10.18 р. Журнал Бухгалтерський тиждень. – 2018. № 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/bn/2018/february /issue-7/article-34023. html>.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.